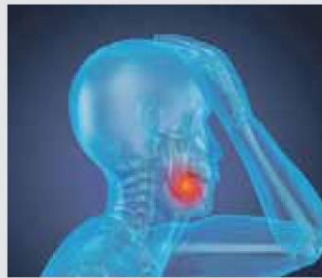

פולימיאלגיה

■ מהי פולימיאלגיה? ממה היא נגרמת? מהם התסמינים שלה? איך מטפלים בה? איך חיים עם פולימיאלגיה? ■ ד"ר ר. גופן מומחית ברפואת משפחה במרפאות של כללית בתל אביב, ופרופ' י. מולד מנהל היחידה לריאומטולוגיה במרכז הרפואי רבין, בית חולים בילינסון, מקבוצת כללית, במדריך בנושא פולימיאלגיה

התרופה המרכזית לטיפול בפולימיאלגיה היא פרדניזון - סטרואיד שמדכא את המערכת החיסונית ומונע דלקות. לאחר כשבועיים צפוי שיפור בכאב ים ובתחושת הנוקשות במפרקים. בהמשך מופחת מינון הפרדניזון באופן הדרגתי, ובמקביל מתקיים מעקב אחר תסמיני המחלה ואחר מדדי הדלקת בבדיקות הדם. כמחצית מהמטופלים נזקקים לטיפול ממושך בפרדניזון - במשך 2-3 שנים לפחות. המחלה עלולה לחזור. לכן דרוש טיפול ממושך לצד מעקב רפואי רצוף ומסודר.

פולימיאלגיה היא מחלה אוטואימונית של הגיל המבוגר (ברוב המקרים מעל גיל 65) המתאפיינת בכאבי שרירים בחגורת הכתפיים ובאגן וכן בנוקשות במפרקי האיברים האלה. נוסף על כך מתלווים למחלה תסמינים רבים נוספים כמו חום, חולשה ועייפות.

אחד מסיבוכי הפולימיאלגיה הוא GCA, מחלה המתאפיינת בכאבי ראש, כאבים בלעיסה ופגיעה בעיניים בשל דלקת בכלי הדם המוביל ים דם לאזורי הפנים והעיניים. GCA עלולה אף לגרום לעיוורון.

הגורם והתסמינים: כמו בשאר המחלות האוטואימוניות, גם בפולימיאלגיה איננו יודעים מהו הגורם למחלה. מדובר בשיבוש בפעילות המערכת החיסונית, שבמקום להגן על הגוף מפני זיהומים שונים, כמו חיידקים או נגיפים, תוקפת רקמות ואיברים שונים של הגוף עצמו. ישנם תסמינים כלליים בגלל התהליך הדלקתי בגוף: חום, חולשה, עייפות, ירידה במשקל ואף דיכאון. נוסף על כך יש תסמינים ספציפיים לאזורים המעורבים במחלה: כאבים בכתפיים, בצוואר, בזרועות, ובריכיים וכן נוקשות ומגבלה בתנועה של המפרקים באזורים האלה. המחלה נמשכת בדרך כלל חודשים ארוכים - לעיתים אפילו שנתיים ויותר. היא מחייבת אפוא טיפול ממושך.

האיבחון והטיפול: האבחנה היא על סמך התסמינים שמתאר המטופל ועל סמך הסימנים שמתגלים בבדיקה הגופנית. ניתן לבצע בדיקות דם לבירור הימצאותם של מדדי דלקת (CRP), וכן בבדיקות הדמיה כמו אולטרסאונד או צילומי רנטגן של האיברים הכואבים (למשל כתפיים וירכיים).

סיבוכים אפשריים: בעקבות המחלה ייתכנו שתי קבוצות של סיבוכים:

1. חלק גדול מהחולים בפולימיאלגיה מפתחים מחלה נוספת המכונה GCA. התסמינים ים של GCA הם כאבי ראש וכאבים בעת לעיסה מזון. למחלה הזאת יש סיבוך קשה: פגיעה חמורה בראייה - עד כדי עיוורון. לכן אם הופיעו תסמינים המתאימים למחלה הזאת, יש לפנות מיד לרופא המשפחה כדי להתחיל בטיפול מהר ככל האפשר.

2. סיבוכים עקב טיפול ממושך בסטרואידים כמו סוכרת, לחץ דם גבוה, אוסטאופורוזיס ועלייה במשקל. כדי למנוע את הסיבוכים האלה יש להיות במעקב רפואי צמוד. ברגע שמגלים אחד או יותר מהסיבוכים האלה, יש להתחיל לטפל בהם מהר ככל האפשר.

סימני האזהרה שמחייבים פנייה מיידית לרופא: נוקשות וקושי בהנעת הכתפיים ו/או הירכיים המלווים בכאב באזור חגורת הכתפיים או האגן, כאבי ראש עם או בלי חום, כאבי לסת בעת לעיסה ו/או טשטוש ראייה.